

2021FAC46

VERSLAG van de digitale vergadering van de Financiële Audit Commissie van 13 oktober 2021

Voorzitter:

Drs. E.H.R. Dinklo

Aanwezig:

Drs. R. Strijk (gedeputeerde);
R.G.J. Dercksen (PVV), ing. L.C. van den Dikkenberg (SGP), M.J. de Droog, MSc/RA (D66), M.E.J. Eggermont (SP),
mr. N.M. Groen MA (GroenLinks), H.I. Wolting (ChristenUnie), V.C. Janssen (VVD), A. Krijgsman (PvdA), J.C. van Wijk
(JA21) en W. Wijntjes (CDA)

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Drs. T.J. Dorst (griffier), A. Smakman (Notuleerservice Nederland).

---

1. **Opening en algemeen**

1.1 **Opening**

De voorzitter opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom, in het bijzonder de accountants mevrouw Koedijk en de heer Dul namens PwC en gedeputeerde Strijk.

1.2 **Vaststellen van de agenda**

De voorzitter geeft aan dat de vergadering staat gepland tot uiterlijk 11.00 uur. Hierna zal een werksessie over de Nota Investeren plaatsvinden.

Akkoord.

1.3 **Mededelingen**

Er zijn geen mededelingen.

1.4 **Vaststellen verslag Financiële Audit Commissie 8 september 2021**

Akkoord.

1.5 **Termijnagenda (2021FAC39) en lijst moties**

Akkoord.

1.6 **Rondvraag**

Er zijn geen vragen voor de rondvraag.

2. **Ter bespreking**

2.1 **Concept Auditplan 2021 en Randvoorwaarden controle 2021 – in aanwezigheid van de accountant (2021FAC43)**

De voorzitter geeft aan dat mevrouw Koedijk een korte inleiding zal geven op het concept Auditplan 2021 en de Randvoorwaarden controle 2021. De commissie krijgt hierna de gelegenheid vragen te stellen en wordt gevraagd twee onderwerpen aan te dragen waar de accountant bij de controle extra aandacht aan zal geven.

Mevrouw Koedijk geeft aan dat de controleopdracht van de jaarrekening, inclusief SiSa, WNT en de aspecten betrouwbaarheid en rechtmatigheid gelijk is aan die van de afgelopen jaren. In de risicocontrole zijn wijzigingen ten opzichte van de afgelopen jaren. Enerzijds zijn niet alle aspecten meegenomen of er wordt na de interimcontrole gekeken of een risico minder significant kan zijn. Er is een aantal risico's die gebruikelijk zijn in de sector – Europese aanbestedingen of fraude rondom beïnvloeding van het management – en er zijn risico's specifiek voor de provincie Utrecht. Er is goed gekeken waar er verbeteringen in de organisatie zijn en met name daar zijn de risico's toegespitst.

Verder is gekeken naar de materialiteit, de goedkeuringstolerantie. Deze is hetzelfde als vorig jaar, namelijk 1% van de lasten. Dit is de standaardmaterialiteit die ook bij andere organisaties wordt gebruikt. De accountant stelt voor, net als vorig jaar, een rapporteringstolerantie van € 250.000 te hanteren. Dat betekent dat bevindingen boven de € 250.000 worden gemeld. Lagere bedragen worden gemeld wanneer deze relevant zijn.

De controleaanpak is hetzelfde: veel gegevensgericht. Het aandachtspunt is net als vorig jaar COVID-19. Dit onderwerp is nog actueel, bijvoorbeeld op het vlak van vergoedingen die worden gegeven en de waardering van een aantal vorderingen.

De rechtmatigheidsverantwoording is met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022. Het voordeel is dat de organisatie zich er goed op kan voorbereiden. PwC adviseert organisaties dit als een pilotjaar te gebruiken: wat gaat er goed; wat is nodig om tot die verantwoording te komen; hoe ziet de bedrijfsvoeringparagraaf eruit. PwC zal de provincie hierin ondersteunen.

Er zijn twee aanpassingen in de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) die aandacht vragen:

- Een aanpassing in de materieel vast actief. Vanaf komend jaar moet er direct een voorziening worden getroffen wanneer Achterstallig onderhoud wat kapitaalsvernietiging teweeg brengt of wanneer het levensbedreigend is. Dat betekent dat de organisatie moet inventariseren of hier sprake van kan zijn.
- De lastneming subsidies wordt aangepast. Dit betekent dat de lasten worden genomen in het jaar waarop de lasten betrekking hebben.

Eerste termijn commissie

De commissie krijgt de gelegenheid vragen te stellen aan de accountant en het college, alsmede een suggestie te doen van twee onderwerpen waar de accountant in de controle extra aandacht aan moet geven.

Mevrouw Groen signaleert dat veel controlerisico's nog op significant staan. Is er een categorie tussen normaal en significant? Zo ja, hoe wordt dit genoemd? Mevrouw Groen spreekt de hoop uit dat de risico-inschatting enig moment als normaal wordt geclassificeerd.

Mevrouw Krijgsman heeft ten aanzien van de controleonderwerpen de volgende suggesties/vragen:

- Heeft de accountant een suggestie voor eventuele controleonderwerpen.
- Omdat de kapitaallasten dit jaar in eerste instantie niet goed waren verwerkt, is dit wellicht van toegevoegde waarde om extra aandacht aan te geven.

De heer De Droog heeft in de Zomernota gezien dat de bestedingen over het algemeen wat achterblijven bij de verwachting. Is het mogelijk vanuit de accountantscontrole de oorzaak/oorzaken hiervan achterhalen c.q. sturingsinstrumenten te benoemen, zodat de bestedingen beter aansluiten op de verwachtingen?

De heer Wijntjes complimenteert met de heldere stukken en brengt de volgende onderwerpen in:

- De heer Wijntjes doet de suggestie extra aandacht te besteden aan rechtmatigheid. In de Zomernota onder 3.4.5 Onrechtmatigheden subsidies blijkt de worsteling met dit onderwerp.
- Het risico dat het management de cijfers beïnvloedt wordt als hoog ingeschat. In hoeverre weegt deze risico-aanname door in de controle van de accountant?

De heer Wolting complimenteert met de voorliggende plannen. Uit de stukken blijkt dat de organisatie mooie verbeterlagen heeft doorgevoerd. De heer Wolting vraagt een toelichting op de zinsnede dat de accountant een robuuste dialoog aan wil gaan inzake de risicobeoordeling en de beheersingsprocessen. Leeft het idee dat zaken nog niet helemaal goed lopen? Of is dit meer een algemene opmerking?

De heer Wolting doet de volgende suggesties voor de groslijst:

- Langlopende projecten, met name of er voldoende grip is op de investeringsplannen (het risico van budgetoverschrijdingen, het verwerken van inflatiecorrectie).
- Wat betekent de invoering van de Omgevingswet voor de organisatie?

De heer Janssen heeft de volgende opmerkingen:

- Uit de controlerisico's blijkt dat het risicoprofiel vrij hoog blijft. Dit lijkt in tegenspraak met wat de accountant eerder vertelde. Ook leeft de verwachting dat na alle inspanningen binnen de organisatie een aantal risico's positiever geclassificeerd zouden worden. De accountant wordt om een toelichting gevraagd.
- De lastneming subsidies blijft een pijnpunt. In de jaarrekeningcontrole 2017-2018 was dit, naast het Uithoflijn-dossier, een van de grote punten van aanstoot. De accountant en de gedeputeerde wordt gevraagd wanneer de verwachting is dat deze post goed op orde en betrouwbaar is.
- Binnen de fractie leeft de behoefte de jaarrekening eerder in het jaar vast te kunnen stellen. Is dit inmiddels mogelijk?

De heer Janssen doet de volgende suggesties voor de groslijst:

- T.a.v. de bestedingen, zoals verwoord door de heer De Droog.
- Cybersecurity. Dit onderwerp staat in de top drie van de risicoparagraaf. Het World Economic Forum kwalificeert dit risico ook als hoog. Kan de accountant onderzoeken hoe het gesteld is in de organisatie en een impactanalyse doen? Is de back-up en recovery goed op orde?

De heer Van Wijk sluit aan bij de woorden van de heer Janssen ten aanzien van het risicoprofiel. In de controle staat dat er minder uren zullen worden besteed aan het opstellen van de controle. Hoe staat dit in verhouding met de als significant

gekwalficeerde risico's? Ook voor het jaar 2022 worden minder controle-uren begroot. Is de organisatie op de hoogte wat ze daarvoor moet doen om dat ook te kunnen verwezenlijken?

Het systeem SAP is omvangrijk en complex in het gebruik, ook ten aanzien van de materiële vaste activawaardering. Is de organisatie voldoende capabel om met dit systeem om te gaan? In het verlengde van de suggestie van mevrouw Krijgsman doet de heer Van Wijk de suggestie dit onderwerp als extra onderwerp van controle mee te nemen.

De heer Van den Dikkenberg sluit aan bij de vragen van de heren Janssen en Van Wijk ten aanzien van de risicobeoordeling. Voor wat betreft extra controleonderwerpen sluit de spreker zich aan bij suggestie van de heer Wijntjes ten aanzien van de rechtmatigheid. Het belang hiervan ziet de spreker bevestigd in de Zomernota.

De heer Dercksen sluit aan bij eerdere sprekers ten aanzien van het risicoprofiel. De vraag is wanneer het risicoprofiel verbetert. En hoe verhoudt zich dit tot de doorgevoerde verbeteringen op de financiële afdeling? In het verlengde daarvan is de vraag in hoeverre de accountant zicht heeft op de ontwikkelingen organisatiebreed?

De accountants namens PwC, mevrouw Koedijk en de heer Dul, zullen de vragen vanuit de commissie beantwoorden.

Het risicoprofiel laat inmiddels een positiever beeld zien, maar dat is voornamelijk niet zichtbaar weergegeven in het verslag. De hoop is dat deze beweging wordt doorgezet. In voorgaande jaren werden dezelfde risico's benoemd, maar vond er een bredere controle plaats, zoals op juistheid, rechtmatigheid, volledigheid en afgrenzing. De uitvoeringsmaterialiteit voor een aantal risico's is inmiddels verhoogd. Dat betekent dat er in de controle met minder deelwaarnemingen gewerkt zal worden. Dit resulteert in een hogere mate van efficiency en minder controle-uren. Deze keuze vloeit voort uit het feit dat er vorig jaar minder controlebevindingen waren dan het jaar daarvoor. Er zijn twee risico's die nu nog op significant staan. De accountant wil in de interimcontrole testen of de getroffen beheersmaatregelen werken. Als dat zo is, zullen ook deze risico's naar beneden worden bijgesteld. Dit resultaat wordt tussentijds in de Managementletter met de Staten besproken. Aanvullend: er is een aantal standaardrisico's die altijd op significant staan. Dit moet vanuit de controlestandaarden. Een daarvan is de invloed van het management. De controle op boekingen van het ene programma naar het andere programma (om bijvoorbeeld begrotingsoverschrijdingen te maskeren) is verplicht.

De heer De Droog vraagt ter verduidelijking dat deze verplichte controles op inherente risico's gedaan worden, ongeacht de beheersingsmaatregelen die de organisatie heeft genomen.

Mevrouw Koedijk bevestigt dit. Het zijn risico's op handelingen waarbij een grotere kans op fouten is en bij frauderisico's is het vanuit de controlestandaarden verplicht om dit zo te doen. De heer Dul vult aan dat inherente risico's vooraf ingeschat worden. Daarnaast wordt er gekeken naar bevindingen in de interne beheersing die uiteindelijk tot een risico kunnen leiden. Dat betroffen de betalingen vorig jaar. Dat betekent dat er voor dit jaar eerst wordt gekeken of dezelfde bevinding er nog in zit. Hieruit vloeit automatisch een potentieel frauderisico voort. Op basis van de regelgeving moet de accountant dit risico meenemen in de controle.

Mevrouw Koedijk vervolgt de beantwoording van de vragen over het risicoprofiel. De classificatie tussen normaal en significant heet verhoogd, met andere woorden de higher end of normal. Dit is dus een variant van normaal.

De robuuste dialoog inzake de risicobeoordeling en de beheersingsprocessen staat in een paragraaf waarin in algemene zin – deze opmerking is dus niet specifiek voor de provincie Utrecht – wordt uitgelegd hoe PwC wil acteren en in gesprek wil zijn met de verschillende gremia binnen de organisatie.

In de interimcontrole komt de accountant terug op de lastneming subsidies. Op dit moment is het nog een significant risico. In de komende controleperiode wordt gekeken in hoeverre de processen verbeterd zijn. De Staten krijgen hier een terugkoppeling over middels de Managementletter. De heer Dul vult aan dat in voorgaande jaren het risico op het proces zat. Dit jaar zit het risico op een wijziging in de regelgeving. In de BBV is gewijzigd vastgesteld dat provincies en gemeenten de subsidieelasten moeten nemen in het jaar dat een (deel van een) project wordt uitgevoerd. Dat betekent dat de subsidieelasten van meerjarige projecten opgeknipt moeten worden. Gezien de recente wijziging in regelgeving en de complexiteit heeft dit onderwerp een hoger risicoprofiel.

De heer Janssen memoreert dat dit risico niet alleen een gevolg is van gewijzigde regelgeving. Van de drie jaarrekeningen die de spreker mede heeft vastgesteld, is dit twee keer niet goed gegaan. De vraag aan de gedeputeerde is of er nu maatregelen zijn getroffen om dit te voorkomen.

Mevrouw Koedijk gaat in op de vraag of het mogelijk is de jaarrekening eerder in het jaar vast te stellen. Vorig jaar bleek dat het spannend was of de planning gehaald kon worden. Daarom is ervoor gekozen dit jaar te nemen waarbij de planning op een rustige manier gehaald kan worden, alvorens een stap naar voren te zetten.

Voor de interimcontrole worden de processen waar grote financiële transacties doorheen lopen, beoordeeld. Eventuele bevindingen worden gerapporteerd in de Managementletter. Er wordt dus niet specifiek organisatiebreed gekeken.

De heer Dercksen memoreert dat de Staten een controlerende functie hebben. Input van derden kan hierbij van toegevoegde waarde zijn om een beter beeld te krijgen van hoe het met de organisatie in zijn totaliteit is gesteld.

De heer Dul vult aan dat er in voorgaande jaren de paragraaf 'Zeggen wat je ziet' was opgenomen. Dit betreffen brede waarnemingen (dus breder dan de financiële kolom) van de accountant over de organisatie.

De accountants krijgen de gelegenheid input te geven op de aangedragen speerpunten voor de groslijst. Mevrouw Koedijk complimenteert de commissie met de suggesties. Enkele springen eruit:

- Het onderwerp cybersecurity is actueel en relevant.
- De rechtmatigheidsverantwoording is al onderdeel van het controleproces. Vanuit de commissie proeft de spreker de behoefte aan een verdieping hierop en het is ook relevant omdat de wijziging al per 1 januari 2022 ingaat.
- De kapitaallasten en de materieel vast actief (SAP).

De voorzitter vult aan dat de onderbestedingen eerder meermaals bediscussieerd zijn. Ook in dit overleg wordt dit onderwerp meerdere malen aangehaald. Mevrouw Koedijk geeft aan dat in een controle op dit onderwerp de kracht van de organisatie wordt onderzocht: hoe challengen de collegeleden elkaar, welke maatregelen heeft het college getroffen om de kwaliteit te verhogen? De vraag is of er met deze invulling van de controle voldoende tegemoet wordt gekomen aan de behoefte vanuit de commissie.

Gedeputeerde Strijk herkent dat in de laatste vier vastgestelde jaarrekeningen iets speelde met lastneming van subsidies. Deze issues waren echter verschillend van aard. Een correctie op 2017 bijvoorbeeld kwam terug in de jaarrekeningen 2018 en 2019. Bij de bespreking van de Zomernota en de Begroting dit jaar is het onderwerp ook aan de orde gekomen, maar ging de discussie vooral over het duidelijker communiceren over. En nu speelt de gewijzigde regelgeving in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Het beeld is dat de lastneming subsidies nu goed worden geadmistreerd.

De heer Wijntjes memoreert dat in de Zomernota een kwestie rondom rechtmatigheid wordt benoemd. Het verzoek aan de accountant is dit op een ordentelijke manier op te lossen.

Mevrouw Koedijk zegt toe dat dit onderwerp wordt meegenomen.

De heer De Droog, horende wat de accountant kan betekenen in het vraagstuk van de onderbesteding, lijkt het interessant inzicht te hebben in juist het challengen van elkaar op dat vraagstuk. Is het mogelijk in de accountantsrapportage een vergelijking te trekken tussen de provincie Utrecht en dezelfde typologie organisaties elders?

Mevrouw Koedijk zegt toe voorbeelden vanuit andere organisaties erbij te betrekken. De vraag is echter in hoeverre cijfermatige vergelijkingen inzicht zullen geven. De benchmark zal dus met name gericht zijn op organisatievoorbeelden.

Tweede termijn commissie

De voorzitter leidt de tweede termijn in. Het doel van deze termijn onder andere is te komen tot twee speerpunten voor de groslijst.

Mevrouw Groen is er voorstander van te kijken naar kapitaallasten. Zowel rechtmatigheid als onderbesteding zijn ook onderwerpen die bij GroenLinks leven. Horende de discussie over onderbestedingen is dit ook de zorg van de fractie om dit bij de accountant neer te leggen. Cybersecurity is uiteraard heel belangrijk en het is goed dit voor de provincie door een onafhankelijke partij in kaart te laten brengen. Mevrouw Groen ziet twee sporen: cybersecurity van de provincie zelf; de maatschappelijke gevolgen van cybersecurity. Het beeld is dat de accountant dit laatste niet kan toetsen en dat de uitkomsten dus beperkt zullen zijn.

Mevrouw Krijgsman kan zich vinden in de speerpunten cybersecurity en kapitaallasten.

De heer De Droog heeft met name een voorkeur voor de onderwerp kapitaallasten en de bestedingen, maar kan zich ook prima vinden in cybersecurity. Vooral hecht de spreker er belang aan inzicht te krijgen in de bestedingen.

De heer Wolting kan zich vinden in de genoemde onderwerpen. Aanvullend vraagt de spreker welke processen gevolgd worden om de controle op cybersecurity te doen – dit betreft namelijk een specifieke expertise – en of deze controle binnen de reguliere afspraken kan plaatsvinden.

De heer Janssen benadrukt dat het onderwerp cybersecurity een groot maatschappelijk belang heeft en roept de accountant op te kijken naar het fundament: welke risico-inschatting heeft de organisatie zelf gemaakt? De controle moet immers wel raken aan de jaarrekeningcontrole. Het andere onderwerp is ook prima.

Terugkomend op de lastneming subsidies, benadrukt de spreker dat, ondanks de geschiedenis en gewijzigde regelgeving, dit proces goed op orde moet zijn. Het zou vervelend zijn nogmaals een discussie over dit onderwerp te moeten voeren.

De heer Wijntjes geeft aan cybersecurity een belangrijk onderwerp te vinden. De kernvraag hierbij is of de provincie hackproof is. Over het speerpunt kapitaallasten twijfelt de spreker over het nut. Bij de jaarrekening zal ongetwijfeld het onderwerp budget kapitaallasten versus de reële kapitaallasten aan de orde komen, omdat er een wijziging heeft plaatsgevonden in de verantwoording van investeringen. Rechtmatigheid is bij uitstek een onderwerp wat bij de jaarrekeningcontrole door de accountant wordt opgenomen, opdat twijfel over het begrip flink verminderd.

De heer Eggermont memoreert dat enerzijds issues rondom de lastneming subsidies meerdere keren aan de orde zijn geweest, maar vindt het belangrijk dat er oog is voor het onderscheid in de verschillende oorzaken die eraan ten grondslag lagen.

De heer Janssen erkent dat het verschillende oorsprongen heeft, maar kennelijk leert de historie dat het een proces is waarin zich vaker risico's voordoen. Daarom is het goed extra kritisch te zijn op de uitvoering van dit proces.

De heer Dercksen sluit zich aan bij het voorstel cybersecurity als speerpunt te benoemen, mede in het licht van de verhouding die de provincie Utrecht nog met Guangdong heeft.

Mevrouw Koedijk geeft aan dat in de controle op het speerpunt cybersecurity gekeken zal worden naar de risicoanalyse en de getroffen beheersmaatregelen. Dit sluit aan op het vakgebied van PwC. Er zal ook een specialist van PwC bij betrokken worden. Er zullen geen penetratietesten worden uitgevoerd. De controle wordt binnen het bestaande budget uitgevoerd.

De voorzitter rondt de behandeling van dit agendapunt af en dankt de accountants voor hun aanwezigheid in de vergadering.

De voorzitter memoreert dat gedurende het proces de planning voor het stellen van de technische vragen over de Zomernota 2021 en de Programmabegroting 2022 op verzoek van een aantal fractievoorzitters is gewijzigd. Voor de volgende commissie FAC staat de planning P&C-cyclus 2022 gepland. Het voorstel is daarom om de Zomernota 2021 en de Programmabegroting 2022 technisch te bespreken. De commissie is hiermee akkoord.

2.2 Zomernota 2021 (2021FAC40)

De voorzitter memoreert de goede werksessie op 6 oktober 2021 over het adequate aggregatieniveau van rapportage van de stoplichten: op het beleidsdoel of op het meerjarendoel. Wellicht zijn er nog aanvullende verbeterpunten ten aanzien van de Zomernota te benoemen. De voorzitter nodigt de commissie hiertoe uit.

Eerste termijn commissie

De heer Eggermont maakt een opmerking over de Y-as op pagina 15, die niet op nul begint.

De heer Van den Dikkenberg memoreert dat input op de informatiewaarde van de Zomernota tijdens de werksessie is geleverd.

De heer Wolting memoreert dat er in voorkomende gevallen melding wordt gemaakt dat een project binnen budget is, maar qua planning nog niet op orde is. Is er in die gevallen voldoende budget om de planning op orde te maken? Of ontstaat er dan een tekort in het budget?

De heer De Droog complimenteert met het feit dat men is staat is om ook hard af te sluiten in deze fase van het jaar en dat daarmee het inzicht vergroten. Dit verhoogt de informatiewaarde.

Mevrouw Groen sluit zich aan bij de woorden van de heer De Droog.

De heer Janssen heeft de volgende opmerkingen:

- De spreker is verheugd op pagina 14 te lezen dat het CMT en GS ervan overtuigd zijn dat het verscherpte financiële inzicht en de gevoerde gesprekken bijdragen aan de cultuurverandering die nodig is om in de toekomst scherper te begroten. De VVD is van mening dat de scope van de gesprekken breder kan, met name op het gebied van sturing op realisatie. Op investeringen is namelijk een onderrealisatie van ongeveer € 20 miljoen. Is dit al verwerkt in de Begroting 2022?
- In eerste instantie is er geschrokken gereageerd op de paragraaf ten aanzien van rechtmatigheid. In tweede instantie ontstond het besef dat het goed is dat dit openlijk wordt besproken. In het kader van de open cultuur, die het college voorstaat, is het positief dat de organisatie dit zelf ziet en erover rapporteert. De spreker is benieuwd naar de oorzakenanalyse. In hoeverre zijn er structurele oorzaken? Zo ja, wat wordt er gedaan om dit op te lossen of zaken beter te borgen?

De heer Wijntjes sluit aan bij de woorden van de heer Janssen ten aanzien van de rechtmatigheid. Aanvullend heeft de spreker de volgende vragen c.q. opmerkingen:

- Hoe moet de vrijval van reserves worden geïdentificeerd? De tekst laat ruimte voor interpretatie.
- Waarom is er een egaliseringsreserve nodig voor klein onderhoud in de sfeer van mobiliteit. Is het niet mogelijk deze posten met een wisselend karakter aan het eind van het jaar de middelen door te schuiven?

Beantwoording

Gedeputeerde Strijk gaat in op de vragen en opmerkingen vanuit de commissie:

- De opmerking ten aanzien van de Y-as neemt de gedeputeerde mee voor de volgende keer.
- De continue meting van de deelresultaten bij projecten voor wat betreft de voor- en nacalculatie is onderdeel van de projectbeheersing. Op de volgtijdelijke stappen in de afronding van een project moet dit oordeel zijn geveld. De gedeputeerde heeft de perceptie dat de rapportage correct is weergegeven.
- In het statenvoorstel heeft het college uitgebreid de interessante, interne gesprekken bij de Zomernota benoemd. Ondanks dat de uitkomsten van de gesprekken misschien niet altijd vrolijk stemden, is de gedeputeerde verheugd over de wijze waarop de gesprekken nu hebben plaatsgevonden. Naar aanleiding van de gesprekken zijn er correcties doorgevoerd, omdat er ook in een later stadium nieuwe inzichten vanuit het CMT en ook door vragen vanuit het college aan de organisatie ontstonden. Waarvoorheen de stukken onder stoom en kokend water werden opgeleverd en er beperkt ruimte was voor een goede analyse, is het beeld dat de organisatie er nu bovenop zit, dat de informatievoorziening goed is. Deze wijziging in cultuur – de kritische bevraging – vindt plaats in een transparante en veilige werkomgeving en zorgt ervoor dat verrassingen c.q. correcties achteraf kunnen worden voorkomen. Voor het eerst heeft de Zomernota een harde afsluiting van financiën gehad. De planning is gematched met de stand van de financiën. Wat de gedeputeerde nog zorgen baart is de realisatie ten opzichte van de begroting. In het eerste halfjaar is 35% van het budget uitgegeven. Dat betekent dat in het tweede halfjaar 65% nog gedaan moet worden. Mocht aan het eind van het jaar het doel niet zijn gehaald, zullen er binnen de organisatie in het kader van de lerende organisatie kritische vragen worden gesteld aan de mensen die aangeven de doelen te kunnen halen. Aan deze wijze van benadering – kritisch, maar ook ontvankelijk – hecht de gedeputeerde veel belang.
- Dit geldt ook ten aanzien van de rechtmatigheid, mede in het licht dat het college vanaf 1 januari 2022 verantwoordelijk wordt de controleverklaring op de rechtmatigheid. Bij die zoektocht wordt geconstateerd dat er, ook met terugwerkende kracht, in eerdere jaren iets in de basis niet goed is georganiseerd. Bij doorlopende contracten kan dit leiden tot onrechtmatigheden. Om dit in de toekomst te voorkomen zijn er inmiddels organisatorische maatregelen genomen – dit is een ongoing proces – op het vlak van het aanbestedingsloket, de inkoop. Ook is gesignaleerd dat er een zwakte was in de controle op samenwerkingsovereenkomsten, waar ook onrechtmatigheden in schuil kunnen gaan. De conclusie is dat dit verder verbeterd moet worden. Dit is een eerste stap om verder te werken aan verbeteringen binnen de organisatie. De omissies zijn op dit moment onderwerp van gesprek met de accountant en zullen worden gerapporteerd de interimcontrole. De constateringen, samen met de aanbevelingen van de accountant zullen begin november met de Staten worden gedeeld.
- De uitkomsten van de kritische gesprekken hebben invloed op de Begroting 2022. Dit is inmiddels zichtbaar gemaakt in de stukken. Er worden namelijk vormen van budgetoverheveling uit 2021 voorgesteld. Deze voorstellen zijn op basis van de nu beschikbare informatie. De gedeputeerde sluit overigens niet uit dat op een later moment nieuwe informatie beschikbaar komt. Tegelijkertijd is de verwachting, gezien de manier waarop nu de gesprekken worden gevoerd, de organisatie de komende jaren verbeterlagen zal maken: de organisatie is zich ervan bewust hoe cruciaal de Zomernota is.
- Desgevraagd gaat de gedeputeerde in op de onderrealisatie van € 20 miljoen. Wanneer een investering vertraagd, zal er structureel in de exploitatie niets veranderen, omdat de investering op een later moment wordt gedaan. Op dat moment is er wel een incidentele bate, omdat de kapitaalslast er eenmalig in een jaar niet is. Zowel de zomernota als de begroting zijn gebaseerd op het meerjareninvesteringsplan. Deze is bij de stukken gevoegd. Het is dus tegelijkertijd wel mogelijk dat investeringen die oorspronkelijk voor dit jaar waren gepland, doorschuiven naar volgend jaar. De voorliggende cijfers zijn gebaseerd op het MIP op basis van recente inzichten.
- Ten aanzien van de egaliseringsreserve geeft de gedeputeerde aan dat het groot onderhoud in de begroting is opgenomen. De praktijk is dat klein onderhoud soms meeloopt tijdens groot onderhoud (werk met werk). Dit is niet altijd planbaar. Dit soort zaken lopen via de egaliseringsreserve, omdat de bedragen per jaar verschillen. Gedeputeerde Schaddelee kan dit onderwerp in de commissie Mobiliteit verder duiden. De heer Wijntjes geeft aan dat de egaliserende functie overgenomen kan worden door de overhevelingsfunctie. De lijn is dat de provincie zo min mogelijk bestemmingsreserves heeft. De spreker kan zich daarom op basis van het beleid niet voorstellen dat de egaliseringsreserve wordt gebruikt voor klein onderhoud. Gedeputeerde Strijk geeft dat wanneer de egaliseringsreserve niet wordt gebruikt, de saldireserve wordt verhoogd. In dit geval wordt er onttrokken aan de saldireserve wanneer er in een jaar meer aan klein onderhoud wordt gedaan. In het omgekeerde geval wordt er toegevoegd aan de saldireserve om het in het volgende jaar ter beschikking te hebben via de budgetoverheveling. Dit is een methode waarvan gekozen kan worden. Het is tegelijkertijd wel de vraag of dit bijdraagt aan meer inzicht, omdat er veel meer mutaties via de saldireserve zullen lopen. De gedeputeerde is

er daarom voorstander van het via de egaliseringsreserve te laten lopen, ondanks dat het beleid erop is gericht het aantal reserves terug te brengen. Mochten de Staten een andere werkwijze voorstaan, ziet de gedeputeerde graag een voorstel hiertoe tegemoet.

De voorzitter rondt de technische bespreking van dit punt af.

2.3 Programmabegroting 2022 (2021FAC41)

De commissie wordt gevraagd input te geven op hoe de informatiewaarde van de Programmabegroting verbeterd kan worden.

Eerste termijn commissie

Het is de heer Eggermont in de MOP opgevallen dat als het gaat over de variabele kosten de bedragen over 2023 e.v. significant afwijken van die van 2022, terwijl het totaalbedrag ongeveer hetzelfde blijft. In hoeverre wordt er scherp begroot?

De heer Van den Dikkenberg complimenteert met de leesbaarheid van de Programmabegroting. In de begroting is een heel helder beeld geschetst en kan de fractie zich er technisch gezien goed in vinden. Over de inhoud zal later de discussie plaatsvinden. Voor de MIP en de MOP ziet de spreker verbeterpunten voor een upgrade van de informatiewaarde. Een voorbeeld zijn is een aantal projecten die al jarenlang in de studiefase verkeren. Hier mist de verbinding tussen de voortgang en het moment van kapitaliseren. Deze informatie is belangrijk om over de financiële voorspelbaarheid na te kunnen denken.

De heer Van Wijk complimenteert met de leesbaarheid en volledigheid. De vraag is ook dit keer of de begroting voldoende realistisch is opgesteld. Uit de Zomernota blijkt namelijk een onderbesteding.

De heer Wijntjes complimenteert met de goede, heldere stukken en leesbaarheid. De spreker heeft de volgende suggesties:

- Is het mogelijk interessant om in de volle breedte een onderzoek uit te voeren naar de plannen. De kosten die gemaakt worden voor de planning, voorbereiding en studie zijn namelijk aanzienlijk.
- Er is afgesproken dat de reserve kapitaallasten Uithooflijn vrij zou vallen op het moment dat het project is afgerond. Opvallend is dat de formulering iets anders is gesteld. Er staat namelijk 'daarbij wordt ook onderzocht of de reserve kan worden opgeheven'. Graag hoort de spreker hier een toelichting op.

De heer Janssen start met een aantal positieve opmerkingen:

- De VVD is positief opgevallen dat de teksten van de Begroting aanzienlijk zijn verbeterd. Het inleidende hoofdstuk is zelfstandig leesbaar als een soort hoofdlijnenbegroting. In 30 pagina's wordt een goed overzicht gegeven van wat er gebeurt of wat de plannen zijn, ongeacht wat men van de plannen vindt.
- Het planning- en controlportal was snel beschikbaar. De VVD heeft hier eerder om gevraagd en dit is adequaat opgepakt.
- Het college heeft zich goed gehouden aan de opdracht om de begroting vooral een technische uitwerking van de Kadernota te laten zijn. Dat betekent dat er geen nieuwe beleidswensen zijn, behalve een op basis van een motie die door de Staten is aangenomen.
- De beslispunten zijn goed geformuleerd. Het was een wens van de VVD dat de beslispunten goed amendeerbaar zijn.

Daarnaast heeft de spreker nog een aantal kritische kanttekeningen:

- In het statenvoorstel en in de inleiding van de begroting staat dat de begroting sluitend is. Dit is een misleidende zin, omdat de VVD van mening is dat de begroting sluitend is gemaakt door een onttrekking uit de saldireserve i.c. de spaarpot van de provincie.
- De VVD heeft twijfel over de posten incidenteel en structureel. Ook de accountant is eerder gevraagd hiernaar te kijken. Over een post € 1,47 miljoen voor strategisch natuurbeheer staat geschreven 'het is incidenteel, omdat we het uit de reserve onttrekken'. De VVD is van mening dat dit een omgekeerde redenering is. Zo zijn er meerdere voorbeelden, zoals bij het landelijk gebied beleidsdoel 2.1, bij de inzet van de reserve stikstof, bij de programmatische aanpak van de invasieve exoten, bij het ganzenbeleid, bij de realisatiestrategie natuur, et cetera. De spreker roept het college op nogmaals kritisch te kijken naar de toelichting op incidenteel en lasten en baten en met een aangepast voorstel te komen. Mocht dit niet gebeuren, zal de VVD een amendement voorbereiden om deze posten structureel te maken.
- Niet alleen het aantal reserves wordt verminderd, maar ook de reservepositie. De VVD maakt zich zorgen over de snelheid waarmee dit gebeurt.
- De spreker mist een reflectie op de jaarrekening. De vraag is hoe uitvoerbaar het beleid is. Zijn de ambities haalbaar? Hoe betrouwbaar zijn de cijfers, ook in het kader van de lastneming subsidies? De gedeputeerde wordt gevraagd hierop te reflecteren.

- In de vorige begroting is aangegeven dat er werk gemaakt zou worden van wendbaarder en flexibeler begroten. Dit onderwerp is in deze begroting niet genoemd. De spreker vraagt gedeputeerde toe te lichten wat er met dit voornemen is gedaan.

De heer Wolting complimenteert met onder andere de leesbaarheid van de stukken en vooral ook met de aansluiting op de Kadernota. De teneur van de Zomernota is dat het ambitieniveau in de Begroting 2021 wat te hoog was en dat zaken niet gerealiseerd kunnen worden. Dat is all in the game. Maar kijkend naar de Begroting 2022 is de vraag aan welke projecten prioriteit worden gegeven. Hoe is de sturing hierop georganiseerd? Is het voor de Staten inzichtelijk waar het college prioriteit aan geeft? In hoeverre is er consensus vanuit de Staten?

De heer De Droog complimenteert met de toegenomen informatiewaarde waar het gaat over met name hoofdstuk 1 in de begroting. Dit geeft een mooi overzicht van wat er in de provincie gebeurt. Een kritische noot betreft de financiële kengetallen. In de inleiding werden deze summier benoemd, waarna vervolgens bleek dat deze later in het stuk toegelicht werden. De MIP en MOP zijn door eerdere sprekers aangehaald. De informatiewaarde ten opzichte van een aantal jaar geleden is enorm toegenomen. Aanvullend heeft de spreker behoefte aan verdiepende informatie om nog beter het gesprek te kunnen voeren over de prioriteitsstelling en de verbanden met de begroting. De spreker is content met de doelenboom, waardoor de helderheid en structuur erin komt. Tegelijkertijd is er nog ruimte voor verbetering, zodat er scherper gestuurd kan worden. Tenslotte heeft de spreker behoefte aan een totaaloverzicht van alle kaderstellende beleidsstukken, inclusief de looptijd. Dit geeft een beter gevoel bij wat er precies gelijktijdig loopt en wanneer de Staten aan de lat staan voor een wijziging. De begroting zou daarvoor een goede tool zijn.

Mevrouw Krijgsman sluit zich aan bij de woorden van de heren De Droog en Janssen voor wat betreft de inleiding en ook bij het verzoek van de heer De Droog voor een totaaloverzicht van alle visies en dergelijke.

Mevrouw Groen complimenteert met de stukken. De spreker is blij dat de Zomernota goed is afgesloten en dat deze een goed beeld voor de begroting naar de toekomst toe. GroenLinks is kritisch op het feit dat op een aantal onderwerpen die de fractie belangrijk vindt er onderbesteding is. De vraag rijst of de provincie wel het juiste doet. Dit is een inhoudelijke discussie voor de commissie RGW als het bijvoorbeeld gaat over natuur. In dit debat vandaag wordt gekeken naar de systematische kijk (planning, methodiek en de aansluiting van de ambities op de resultaten) op stukken. Voor sommige netwerken is een duidelijk beeld van investeringen en onderhoud en bij andere netwerken is dat meer verstopt in de inhoudelijke werking. Heeft het toegevoegde waarde als de Staten een beter beeld krijgen van alle noodzakelijke investeringen? Dus niet alleen van mobiliteit, maar ook van bijvoorbeeld natuur of het bouwrijp maken van locaties. Dit zijn namelijk ook netwerken die de provincie opzet, ten dele onderhoudt of waar de provincie investeert in beheer en onderhoud.

De heer De Droog herkent dit ten aanzien van MIP en MOP. Hier is te zien dat er goed wordt nagedacht over de toekomstplanning. Het doet een vorm van vooruitlopende claim op middelen. Bedoelt mevrouw Groen dat er een lijst beschikbaar komt met hierin de ambities, die in de toekomst een claim zouden kunnen doen op de begroting, zodat de afweging tussen de verschillende zaken die in de begroting kunnen landen, gemaakt kan worden? En dat niet alleen mobiliteit daar een dominante positie inneemt.

Mevrouw Groen bevestigt dit. Dat heeft twee kanten. Enerzijds als wensenlijst – dit is niet direct de insteek, omdat ook de MOP geen wensenlijst is – en anderzijds in het systematisch neerzetten van de afspraken qua geld, afspraken, doelen en qua beeld van het ruimtebeslag. Dat laatste is nog niet in kaart gebracht, maar zo kan wel beter een beeld van het ruimtebeslag verkregen worden, ook in de context van een planning en investeringsagenda voor verschillende onderwerpen, breder dan de twee onderwerpen die nu in de investeringsagenda zijn opgenomen.

Beantwoording

Gedeputeerde Strijk gaat in op de vragen en opmerkingen vanuit de commissie:

- De gedeputeerde neemt de suggestie van de heer Van den Dikkenberg mee. Aanvullend hierop geeft de gedeputeerde aan dat de projecten in de studiefase ook zijn meegenomen in de besluitteksten, zodat de totalen zichtbaar worden en het helder wordt voor de Staten hoeveel projecten in de onderzoeksfase zitten. Logischerwijs zullen deze projecten enig moment uitmonden in een investering. Het gaat over grote bedragen. Op het moment dat er een investering wordt gedaan, is de provincie gehouden aan de kapitaalslast daarna. In de Nota Investeren en op projectmanagement wordt dit ook inzichtelijk gemaakt. De MIP en MOP zullen de komende jaren worden toegevoegd aan de P&C-stukken als actualisatie bij de jaarstukken, de Kadernota en de Begroting. Daarmee is het een sturingsinstrument.
- De eerste suggestie gedaan door de heer Wijntjes wordt al meegenomen: in de MIP zijn alle plannen die in de maak zijn, opgenomen. Het MIP functioneert als een belangrijk bouwsteen om tot de Begroting te komen. De heer Wijntjes herkent dit. Het viel de spreker vooral op hoeveel plan- en studiekosten er op alle terreinen gemaakt worden. Daarom is het interessant dit als een soort dwarsdoorsnede te bekijken, omdat er niet specifiek een aparte toelichting op wordt gegeven. Gedeputeerde Strijk spreekt de hoop uit dat de nieuwe paragraaf 3.10, die dit jaar is toegevoegd over medewerkers en ingehuurde krachten, veel nieuwe informatie

geeft. De gedeputeerde zal de oproep voor een diepere analyse oppakken, zeker in het licht van dat de investeringsagenda in 2024-2025 wat afneemt.

- De formulering over de afhandeling van de reserve van de Uithoflijn vloeit voort uit een opdracht die de Staten heeft gegeven bij de Jaarstukken 2020 om dit te onderzoeken richting de Jaarrekening 2021. Wellicht kan namelijk deze reserve kapitaalslasten Uithoflijn vrijvallen op het moment dat de kapitaalslasten op dat moment worden opgenomen in de exploitatie. Aan dit onderzoek wordt gerefereerd in deze specifieke tekst. Het betreft een reserve met een forse materiële omvang. Op basis van het onderzoek zal het college met een voorstel komen hoe deze reserve op een andere wijze afgehandeld zou kunnen worden.
- De gedeputeerde waardeert het dat de heer Janssen zijn complimenten deelt. Dit zal worden gedeeld met het team.
- De Begroting is inderdaad sluitend gemaakt door een onttrekking uit de saldoreserve, maar wel met een voorstel waarbij het college beargumenteerd heeft waarom de saldireserve dit toelaat in het licht van het geïdentificeerde risico en de ruimte in het weerstandsvermogen van de provincie.
- Puur het feit dat iets uit de reserve komt, is geen reden om een post incidenteel te noemen. Wanneer de tekst in de programma's is gehanteerd, zoals aangegeven door de heer Janssen, dan is dat onvoldoende goed opgeschreven. In de Financiële Verordening, vastgelegd door de Staten in december 2020, is aangegeven wanneer een post incidenteel of structureel is. Het college hanteert die regels. De afweging is: een post is incidenteel, omdat er een eindigheid zit aan de last die daar genomen wordt voor een bepaalde periode die ook zo is vastgesteld, dat er een nieuw politiek bestuurlijk besluitvormingsmoment is om het eventueel te verlengen en dat die keuze er ook is om dat te doen. De heer Janssen verzoekt nogmaals kritisch naar de pagina's 334, 335 en 336 te kijken waar de toelichting op de incidentele lasten en baten staat. In de BBV staat dat het voor de Staten te controleren moet zijn. Op basis van deze stukken is dat niet vast te stellen. Het verzoek aan de gedeputeerde is hier op een later moment op terug te komen. Gedeputeerde Strijk zal deze pagina's kritisch lezen. Nogmaals, dat iets uit een reserve komt, is niet de legitimatie waarom een post incidenteel is, maar wel hoe het in de Financiële Verordening is vastgelegd. De heer Wijntjes vraagt de gedeputeerde te reflecteren op de zinsnede van de heer Janssen dat 'de reserves worden geplunderd'. Gedeputeerde Strijk is van mening dat, vooruitlopend op de eventuele bespreking in de commissie BEM, de reserves niet worden geplunderd. Het is belangrijk te constateren dat dit college ervoor kiest maatschappelijk kapitaal te laten renderen, dat het college reserves durft in te zetten voor de doelstellingen, dat er daarbij steeds voldoende reserves worden aangehouden voor de geïdentificeerde risico's en dat er in de exploitatiebegroting meer ruimte is opgenomen voor bepaalde posten. De voorzitter stelt voor deze discussie in de commissie BEM te voeren.
- Diverse fracties hebben gevraagd naar de uitvoerbaarheid van het beleid. Het college staat achter de inhoud van de voorliggende Begroting en acht het reëel dat deze ambities in 2022 waargemaakt kunnen worden. De gedeputeerde herkent de kritisch noot op basis van de Zomernota. Aan de andere kant wordt er elke keer gekeken of de ambities waargemaakt kunnen worden en is de organisatie steeds verder gesteld voor de uitdagingen. Ter illustratie: aan het begin van het jaar waren er 70 vacatures, dit aantal is inmiddels teruggebracht naar 10 vacatures. Dit is een van de voorbeelden van maatregelen die intern zijn genomen om de organisatie gereed te maken voor de toekomst.
- Ten aanzien van de lastneming subsidies bleek achteraf gezien dat bij de Jaarrekening 2020 4 posten moesten worden hersteld. Daarmee wordt het steeds zekerder dat de informatie nu klopt. Daarnaast, de Staten hebben de accountant gevraagd hier in de Jaarstukken 2021 extra aandacht aan te geven.
- Wendbaarder en flexibeler begroten, dit is een cultuurverandering die bij behandeling van de Zomernota reeds is aangestipt: dat eventueel veranderende inzichten, ontwikkelingen die plaatsvinden na een datum van vaststelling steeds weer invloed hebben op de cijfers en dat dat tot aanpassing moet leiden en dat dit open en transparant gemeld moet worden. In de Kadernota is daarvoor een stelpost opgenomen, die ook in deze cijfers zijn verwerkt. Sturing hierop heeft de aandacht.
- De gedeputeerde deelt de mening dat hoofdstuk 1, de inleiding, een zelfstandig leesbaar stuk is en een mooi inzicht geeft van het totaalbeeld. Het verheugt de gedeputeerde dat dit wordt herkend in de Staten.
- Met het al dan niet uitgebreide toelichten van de financiële kengetallen heeft de gedeputeerde geworsteld, omdat dit dan een herhaling van zetten is. Wel kan in de inleiding een verwijzing naar deze verplichte paragraaf worden opgenomen.
- De vigerende beleidsdocumenten zijn opgenomen aan het eind van elk programmahoofdstuk. De heer De Droog herkent dit, maar de spreker heeft behoefte aan een totaaloverzicht met alle beleidsdocumenten inclusief de datum waarop een document terugkomt op de agenda. Dit levert zeer veel informatiewaarde op voor de Staten om op te kunnen anticiperen. Gedeputeerde Strijk erkent dat het goed is de volledigheid van de overzichten kritisch te bekijken, maar wel de beleidsdocumenten per programmahoofdstuk op te nemen. Dit zal de gedeputeerde met de Begroting 2023 met verscherpte aandacht meenemen.
- De materiële vaste activa worden meegenomen in het MIP. Deze wordt vastgesteld door de Staten. Het MIP is een onderlegger voor de begroting en de jaarrekening. Dit ontbreekt bij andere investeringen, bijvoorbeeld op natuur. Een belangrijk verschil is dat deze posten niet op de balans komen – de investeringen worden niet behouden – tegelijkertijd zijn het wel investeringen. De gedeputeerde is voornemens volgend jaar, los van het MIP en MOP, een MIG (Meerjaren Investeringsprogramma Grond) te introduceren, waarin het overzicht van de geplande aankopen wordt opgenomen. De Staten hebben immers het Grondbeleid vastgesteld. De

gedeputeerde is van mening dat ook deze bouwsteen in de reguliere P&C-cyclus mee moet lopen. Het is daarmee een van de vele stappen die worden gemaakt om het inzicht te vergroten.

De heer Eggermont vraagt zich af of zijn vragen ten aanzien van het MOP zijn beantwoord.

Gedeputeerde Strijk zal de vraag ten aanzien van de variabele kosten overdragen aan de college-gedeputeerde in de commissie M&M. Juist het MOP is bedoeld om aan te geven wat het college inschat dat van jaar tot jaar verschillend kan zijn in de variabele onderhoudskosten. Dit kan dus variëren. Dat betekent dat de begroting is opgesteld op basis van het MOP, omdat dit de huidige inschatting is van de planning.

Tweede termijn commissie

Mevrouw Groen is benieuwd naar het Meerjaren Investeringsprogramma Grond. De gedeputeerde heeft aangegeven dat de investeringen in natuur niet op de balans terugkomen, het is geen bezit. De spreker pleit ervoor dat alle investeringen in de planning terecht moeten komen, maar ook in de onderhoudsplanning. De investeringen en subsidies worden namelijk gedaan door de provincie in een netwerk waar de provincie ook verantwoordelijk voor is.

De heer Janssen is het eens met de voorgaande spreker dat het goed is deze posten in beeld te hebben en te kunnen volgen. Het is de vraag of het investeringen in technische zin of in feitelijke zin zijn. Tegelijkertijd, het aantal bijlagen groeit en staat haaks op de wens voor een compacte informatievoorziening.

Terugkomend op de opmerking van de heer Wijntjes constateert de spreker dat er in technische zin volgend jaar meer dan € 100 miljoen uit de reserves wordt onttrokken. In deze commissie zal de spreker hier geen politiek oordeel over geven.

Beantwoording

Gedeputeerde Strijk heeft begrip voor de behoefte om de investeringen en de eventueel hieruit voortvloeiende subsidies te kunnen volgen. Het MIG zal hieraan tegemoet komen.

De voorzitter rondt de behandeling van dit punt af.

2.4 Memo samenwerking griffie – USBO (2021FAC42)

Naar aanleiding van de vorige bespreking in de commissie FAC is er een nieuw voorstel opgesteld door de griffier. Er zijn twee belangrijke wijzigingen doorgevoerd:

- De griffie zal als opdrachtgever gaan fungeren.
- Met de ambtelijke organisatie zijn duidelijke afspraken gemaakt over de gevraagde tijdsbesteding van de studenten.

Het beeld is dat de ambtelijke organisatie enthousiast is om dit op te pakken.

De heer Van den Dikkenberg is verheugd met de uitkomst dat de studenten aan de slag kunnen en dit van meerwaarde is voor de organisatie. De spreker dankt de griffie dat zij de begeleiding van de studenten op zich nemen. De spreker, in zijn rol als lid van de Werkgeverscommissie, merkt op dat de griffie nu een stap zet waar inhoudelijk – een rapportage o.i.d. – iets uit kan komen. Het is daarom goed dat de commissie FAC met elkaar vooraf borgt dat de griffie puur een onafhankelijke procesbegeleider is en geen inhoudelijke bijdrage levert aan de rapporten.

De voorzitter concludeert dat de commissieleden zich goed kunnen vinden in dit voorstel.

De heer Eggermont vraagt waarom dit onderwerp voor vandaag is geagendeerd, aangezien er geen sprake is van een samenwerking tussen de commissie FAC en het USBO. In dit kader sluit de spreker zich aan bij de woorden van de heer Van den Dikkenberg. Daarnaast herkent de SP zich niet in het enthousiasme over dit voorstel, voornamelijk omdat het toen ging over een samenwerking tussen de commissie FAC en het USBO.

De voorzitter geeft aan dat de commissieleden zijn uitgenodigd voor de introductiebijeenkomst en beveelt dit van harte aan. Dit geldt ook voor de slotbijeenkomst, presentatie en discussie op 2 februari 2022. Hiervoor zijn alle statenleden uitgenodigd.

Er zijn 5 programma's waaruit een keuze gemaakt kan worden. In eerste instantie ligt die keuze bij de commissie FAC. Dit kan aan de griffie worden voorgelegd. De voorzitter stelt voor de keuze aan de studenten te laten. De commissie is hiermee akkoord.

De voorzitter rondt de behandeling van dit punt af.

2. Ter kennisname stukken

Er zijn geen stukken ter kennisname.

4. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering om 11.01 uur.

Toezeggingen

2.2

Programmabegroting 2022 (2021FAC41)

Gedeputeerde **STRIJK** zegt toe te onderzoeken hoe de informatiewaarde van het MIP en MOP in de manier van opstellen meer inzichtelijk en transparant gemaakt kan worden.